

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Affärsjuridik

Tema: Immaterialrätt

Syfte

Syftet med detta prov är att utvärdera elevernas kunskaper om immateriella rättigheter, inklusive upphovsrätt, patent och varumärken, samt att bedöma deras förmåga att tillämpa denna kunskap i praktiska scenarier.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Kursen i affärsjuridik ska ge eleverna insikter om immateriella rättigheter och skyddet av dessa tillgångar. Denna lektion fokuserar på olika typer av immateriella rättigheter, inklusive upphovsrätt, patent och varumärken, samt deras betydelse för företag och skapare.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för olika typer av immateriella rättigheter och hur de skyddas enligt lag. Eleven kan också ge exempel på hur dessa rättigheter påverkar affärsverksamhet och innovation.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken typ av immateriell rättighet skyddar litterära och konstnärliga verk?

- A) Patent
- B) ****Upphovsrätt****
- C) Varumärke
- D) Designskydd

2. Vad krävs för att en uppfinning ska kunna patenteras?

- A) Den måste vara dyr

- B) ****Den måste vara ny, uppfinningsrik och industriellt tillgänglig****
- C) Den måste vara gammal
- D) Den måste vara enkel

3. Vilken av följande är ett exempel på en immateriell tillgång?

- A) En maskin
- B) ****En känd varumärke****
- C) En byggnad
- D) Ett fordon

4. Vilken lag reglerar upphovsrätt i Sverige?

- A) Patentlagen
- B) ****Upphovsrättslagen****
- C) Varumärkeslagen
- D) Designskyddslagen

5. Vad händer vid intrång på immateriell rätt?

- A) Inga konsekvenser
- B) ****Rättsliga åtgärder kan vidtas****
- C) Man får en varning
- D) Det är olagligt men ingenting görs

6. Vad omfattar immaterialrätt?

- A) ****Rättigheter kopplade till skapade verk och uppfinningar****
- B) Endast patent
- C) Endast varumärken
- D) Ej immateriella tillgångar

7. Vad är ett varumärke?

- A) ****En symbol eller namn som identifierar en produkt eller tjänst****
- B) Ett slags patent
- C) En sorts upphovsrätt
- D) Ingen av ovanstående

8. Vilket av följande omfattar designskydd?

- A) ****Särskilda utseenden eller former hos produkter****
- B) Varumärken
- C) Litterära verk
- D) Ingen av ovanstående

9. Vad innebär citaträtt?

- A) ****Rätt att citera verk under vissa förutsättningar****
- B) Rätt att sälja andras verk
- C) Rätt att använda andra verk utan tillstånd
- D) Ingen rätt alls

10. Vilken typ av rättighet skyddar företagets kännetecken?

- A) Patent
- B) ****Varumärke****
- C) Upphovsrätt
- D) Designskydd

11. Vad skyddar patentet?

- A) ****Uppfinningar och tekniska lösningar****
- B) Litterära verk
- C) Kännetecken
- D) Ingen av ovanstående

12. Vad är målet med immaterialrätt?

- A) ****Skydda skapande insatser och ge ekonomisk belöning****
- B) Gör allt gratis
- C) Inga rättigheter alls
- D) Att hämta in straffavgifter

13. Vad är en upphovsman?

- A) En som tar andras idéer
- B) ****En som skapar ett verk****
- C) En som köper verk
- D) En som sprider verk utan rättigheter

14. Vad innebär intrång på immateriell rätt?

- A) ****Olaglig användning av skyddat verk eller rättighet****
- B) Laglig användning
- C) Bara en varning
- D) Ingen påverkan på rättigheterna

15. Vilken är en typ av undantag inom upphovsrätten?

- A) ****Citaträtt****
- B) Registrering
- C) Kontinuerlig övervakning
- D) Inget skydd

Resonerande frågor

1. Diskutera hur immateriella rättigheter påverkar innovation inom olika branscher.

Syftet är att eleverna ska visa sin förståelse för sambandet mellan immateriella rättigheter och innovation.

2. Hur kan företag skydda sina immateriella tillgångar i en globaliserad värld?

Denna fråga ger eleverna möjlighet att diskutera strategier för skydd av tillgångar i en internationell kontext.

3. Resonera kring upphovsrättens roll i den digitala världen.

Eleverna får möjlighet att reflektera över aktuella utmaningar och möjligheter kopplade till digitalisering.

4. Vilka konsekvenser kan intrång på immateriella rättigheter få för kreatörer?

Syftet är att uppmana eleverna att analysera effekterna av intrång på skapande personer.

5. Diskutera för- och nackdelar med att ha stränga regler för immateriella rättigheter.

Eleverna kan visa sin förmåga att väga olika perspektiv mot varandra.

6. Hur kan kunskap om immateriella rättigheter leda till bättre affärsbeslut?

Genom att diskutera detta lär sig eleverna hur juridisk kunskap kan påverka affärsstrategier.

7. Resonera kring betydelsen av offentlighetsprincipen när det kommer till immateriella rättigheter.

Denna fråga syftar till att få eleverna att tänka på balansen mellan offentlighet och skyddade rättigheter.

8. Hur kan en god förståelse för immateriella rättigheter bidra till ett hållbart företagande?

Eleverna får möjlighet att koppla immateriella rättigheter till hållbarhet och företagsetik.

Bedömning

Provet kan bedömas med totalt 30 poäng, där faktafrågorna ger 1 poäng vardera och de resonerande frågorna ger 3 poäng vardera. För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)